

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1961-1962.

30 JUIN 1962.

Projet de loi modifiant les limites de provinces, arrondissements et communes et modifiant la loi du 28 juin 1932 sur l'emploi des langues en matière administrative et la loi du 14 juillet 1932 concernant le régime linguistique de l'enseignement primaire et de l'enseignement moyen.

AMENDEMENT PROPOSE
PAR LE BARON NOTHOMB.

ARTICLE PREMIER.

Insérer avant le n° 1 de cet article, un n° 1 nouveau, libellé comme suit :

« 1. — La province de Brabant sera réduite aux communes énumérées ci-après :

a) les communes des cantons de Bruxelles, Schaerbeek, Ixelles, Saint-Gilles, Molenbeek-Saint-Jean, Saint-Josse-ten-Noode, Uccle, Anderlecht, Vilvorde;

b) les communes de Hal, Sint-Pieters-Leeuw, Lot, Huizingen, Buizingen, Tournepe, Lembeek, Saintes, Bierghes.

Les autres communes du canton de Hal seront jointes à la province de Flandre orientale ainsi que les communes des cantons d'Asse et de Sint-Kwintens-Lennik;

c) les communes de Wemmel, Meise, Strombeek-Bever, Grimbergen;

Les autres communes du canton de Wolvertem seront jointes à la province d'Anvers;

R. A 6253.

Voir :

Documents du Sénat :

123 (Session de 1961-1962) : Projet transmis par la Chambre des Représentants.

280 (Session de 1961-1962) : Rapport.

281, 282, 283, 284, 285, 286, 289, 290 et 291 (Session de 1961-1962) : Amendements.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1961-1962.

30 JUNI 1962.

Ontwerp van wet tot wijziging van provincie-, arrondissements- en gemeentegrenzen en tot wijziging van de wet van 28 juni 1932 op het gebruik van de talen in bestuurszaken en van de wet van 14 juli 1932 houdende taalregeling in het lager en in het middelbaar onderwijs.

AMENDEMENT
VAN BARON NOTHOMB.

EERSTE ARTIKEL.

Vóór het n° 1 van dit artikel een nieuw n° 1 in te voegen, luidende :

« 1. — De provincie Brabant wordt beperkt tot de volgende gemeenten :

a) de gemeenten van de kantons Brussel, Schaerbeek, Elsene, Sint-Gillis, Sint-Jans-Molenbeek, Sint-Joost-ten-Node, Ukkel, Anderlecht en Vilvoorde;

b) de gemeenten Halle, Sint-Pieters-Leeuw, Lot, Huizingen, Buizingen, Dworp, Lembeek, Sint-Renelde en Bierk.

De overige gemeenten van het kanton Halle worden gevoegd bij de provincie Oost-Vlaanderen, evenals de gemeenten van de kantons Asse en Sint-Kwintens-Lennik;

c) de gemeenten Wemmel, Meise, Strombeek-Bever en Grimbergen;

De overige gemeenten van het kanton Wolvertem worden gevoegd bij de provincie Antwerpen;

R. A 6253.

Zie :

Gedr. St. van de Senaat :

123 (Zitting 1961-1962) : Ontwerp overgezonden door de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

280 (Zitting 1961-1962) : Verslag.

281, 282, 283, 284, 285, 286, 289, 290 en 291 (Zitting 1961-1962) : Amendementen.

d) la ville de Malines;

e) les communes des deux cantons de Louvain;

Les communes des cantons de Haacht et d'Aerschot seront jointes à la province d'Anvers, les communes des cantons de Tirlemont, de Glabbeek et de Léau seront jointes à la province du Limbourg;

f) les communes de Braine-le-Château, Wauthier-Braine, Braine-l'Alleud, Waterloo, Ohain, La Hulpe, Genval, Rixensart.

Le reste du canton de Tubize sera joint à la province de Hainaut; le reste du canton de Nivelles et les communes des cantons de Wavre, Genappe, Perwez- et Jodoigne seront joints à la province de Namur. »

Justification.

La création d'un Grand Bruxelles bilingue avec, dans quelques communes d'alentour, un régime de facilités linguistiques, la création d'un district de Bruxelles qui puisse assurer tous les services exigés d'une capitale et du siège des communautés européennes ne suffisent pas pour englober dans une circonscription administrative unique et assurant l'unité du pays, le siège central des institutions et des pouvoirs qui doivent rester communs à la Nation tout entière. Seules la formule et les limites préconisées dans cet amendement permettent de réunir dans un même grand centre national et international, intégralement et souplement bilingue, non seulement les pouvoirs suprêmes, exécutif, législatif, judiciaire, mais, parmi tant de souvenirs séculaires communs à tous les Belges, le siège principal de l'archevêché, déjà détaché spirituellement par la sagesse du Saint Siège et de l'Etat belge de son contexte provincial (premier pas décisif dans le sens du présent amendement); les deux universités libres, qui doivent être, sous peine de dépérir, nationales et internationales, les instruments centraux de la culture, les établissements scientifiques nationaux (par exemple, le Jardin Botanique de Meise, le musée de Tervuren), les installations économiques communes à tous (comme l'Aéroport), etc., de façon à faire du Brabant une province-capitale parmi les autres provinces dont la décentralisation et le renforcement, chacune s'organisant mieux selon son génie et ses intérêts propres, seront rendus plus faciles et sans danger pour l'unité du Royaume.

La province de Brabant qui a joué pendant des siècles son rôle central unificateur, d'abord, dans toute son ampleur, au centre des Dix-sept provinces, puis, diminuée de son tiers septentrional, dans nos Pays-Bas du Sud, puis, réduite à ses proportions actuelles, dans le Royaume de Belgique, est trop vaste aujourd'hui et trop divisée par les lois linguistiques pour pouvoir remplir sa mission historique indispensable. D'autre part, le district de Bruxelles prévu par l'excellent amendement de MM. Duvieusart, Motz et Versé, n'est pas suffisant, malgré tout, pour englober tous les sièges des institutions qui doivent être soustraites à l'unilinguisme — et pas assez peuplé pour que le nombre de ses citoyens de langue néerlandaise égalant au moins, dans cette province resserrée, celui des francophones, donne à ce district capital son nécessaire caractère bilingue, total et bien équilibré.

P. NOTHOMB.

d) de stad Mechelen;

e) de gemeenten van de twee kantons Leuven;

De gemeenten van de kantons Haacht en Aarschot worden gevoegd bij de provincie Antwerpen, de gemeenten van de kantons Tienen, Glabbeek en Zoutleeuw worden gevoegd bij de provincie Limburg;

f) de gemeenten Kasteelbrakel, Woutersbrakel, Eigenbrakel, Waterloo, Ohain, Ter Hulpen, Genval en Rixensart.

De rest van het kanton Tubeke wordt gevoegd bij de provincie Henegouwen; de rest van het kanton Nivel en de gemeenten van de kantons Waver, Genepiën, Perwijs en Geldenaken worden gevoegd bij de provincie Namen. »

Verantwoording.

De oprichting van een tweetalig Groot-Brussel met taalfaciliteiten in enkele gemeenten daarrond en de oprichting van een district Brussel dat kan zorgen voor alle diensten die geëist kunnen worden van een hoofdstad en van de zetel van de Europese gemeenschappen zijn niet voldoende om binnen één enkel administratief gebied, dat de eenheid van het Land verzekert, de centrale zetel van de instellingen en besturen te omvatten die gemeenschappelijk moeten blijven voor de gehele Natie. Alleen met de in dit amendement voorgestelde formule en begrenzing kunnen in één enkel groot nationaal en internationaal, integraal en soepel tweetalig centrum niet alleen de hoogste machten, de uitvoerende, wetgevende, rechterlijke macht, worden samengebracht, maar ook, naast zoveel andere eeuwenoude herinneringen waaraan alle Beleggen deel hebben, de hoofdzetel van het aartsbisdom, die geestelijk reeds losgemaakt is van zijn provinciale omgeving door de wijsheid van de Heilige Stoel en van de Belgische Staat (de de eerste beslissende stap in de richting van dit amendement); de twee vrije universiteiten, die nationaal en internationaal moeten zijn op gevaar af te verkwijnen; de centrale instrumenten van de cultuur, de nationale wetenschappelijke inrichtingen (b. v. de plantentuin te Meise, het museum te Tervuren); gemeenschappelijke economische installaties (zoals de luchthaven), enz., zodat van Brabant een hoofdstedelijke provincie onder de andere provincies wordt gemaakt, die gemakkelijker en zonder gevaar voor de eenheid van het koninkrijk, gedecentraliseerd en verstevigd kunnen worden, terwijl elk van hen zich beter kan organiseren, volgens eigen aard en eigen belangen.

De provincie Brabant, die eeuwenlang haar centrale rol van eenmaking speelde, eerst in haar gehele omvang in het centrum van de Zeventien Provinciën, later, na afscheuring van het noordelijke derde deel, in onze Zuidelijke Nederlanden, en later nog, tot de tegenwoordige afmetingen teruggebracht, in het Koninkrijk België, is op dit ogenblik te groot en te verdeeld door de taalwetten om haar onmisbare historische opdracht te kunnen vervullen. Bovendien is het district Brussel, dat in het uitstekende amendement van de hh. Duvieusart, Motz en Versé wordt voorgesteld, trots alles niet voldoende om alle zetels van de instellingen te kunnen omvatten die aan de eentaligheid moeten worden onttrokken — en niet genoeg bevolkt opdat het aantal Nederlandstalige burgers, dat in deze verkleinde provincie ten minste gelijk zou moeten zijn aan het aantal Franstalige en aan dit hoofdstedelijk district zijn noodzakelijk tweetalig, totaal en evenwichtig karakter zou geven.